

« بررسی نحوه ایجاد خوشه های صنعتی در استان گیلان »

الهیاری داغبندان^۱، منوچهر صدفی^۲، محمد شرقی^۲، محمود گلزار^۲
علیرضا فرخ بخت فومنی^۲

دانشگاه گیلان، دانشکده فنی، صندوق پستی ۳۷۵۶
Email : daghbandan@kadous.gu.ac.ir

چکیده :

جهانی شدن تجارت و آزاد سازی آن فشار مضاعفی را بر شرکتهای تولیدی خصوصاً از نوع کوچک و متوسط آن وارد نموده است بطوریکه همواره نوآوری و پویایی را از آنها می طلبد. استراتژیهای گوناگونی بکار گرفته می شود تا از نابودی و ورشکستگی این کارخانجات که نقش بسزایی در اشتغال و همچنین اقتصاد کشورها دارند، جلوگیری شود. از جمله سیاستهای موفقی که در برگیرنده نقش محوری توسعه اقتصاد منطقه ای و توجه به ساماندهی بنگاههای کوچک و متوسط است، سیاست راه اندازی خوشه های صنعتی می باشد. مقاله بعد از بیان و توضیح خوشه صنعتی، انواع آن، مزایای تشکیل خوشه های صنعتی و چگونگی وضعیت خوشه های صنعتی در کشورهای در حال توسعه و ایران، نتایج حاصله از فاز اول یک پروژه تحقیقاتی مربوط به صنایع تولیدی استان گیلان را بیان می کند که پس از گردآوری دقیق و کامل داده های مربوط به کارگاهها و کارخانجات استان انجام شده است. در این مقاله بعد از طبقه بندی صنایع استان گیلان، چهار صنعت که با توجه به شاخصهای مربوط به خوشه شدن دارای بیشترین پتانسیل هستند، مشخص می گردد.

واژه های کلیدی : شرکتهای تولیدی، خوشه صنعتی، ساختار نوین در تولید.

مقدمه

در تجارت امروز نظامهای اقتصادی جهش خود را به سمت نظام اقتصادی دانش مدار و خلاق آغاز کرده اند و خلاقیت ها، نوآوری همگام با منابع و سرمایه گذارها در فرآیند توسعه صنعتی اثر گذار شده اند. از آنجا که صنایع کوچک در خلق و بکارگیری نوآوریها مزیتهای بسیاری بر دیگر صنایع دارند به آنها عنوان بستر خلق و بکارگیری نوآوری اهمیت ویژه داده میشود.

از جمله مسائلی که در مورد توسعه صنایع کوچک در محافل دانشگاهی و صنعتی وجود دارد، این است که صنایع کوچک محدودیتهایی در مورد تولید هر نوع کالایی را به صورت اقتصادی بواسطه اندازه شان دارند. درصنعت امروز، خصوصاً از دهه ۹۰ میلادی برای حل این مشکل، علاقه به تشکیل خوشه های صنعتی (Industrial Clusters) بین کارهای دانشگاهی و صنعتی جایگاه خاصی را پیدا کرده است [۱، ۲].

۱- استادیار دانشکده فنی

۲- کارشناسان ارشد سازمان صنایع و معادن استان گیلان